خبر

رد درخواست دسترسی به داده‌های اقتصادی ایران

ایران به دلیل تحریم‌های آمریکا دسترسی صندوق بین المللی پول به برخی از داده‌های طبقه‌بندی شده اقتصادی را رد کرد.
به گزارش زمان از پایگاه خبری بانک مرکزی، خبرگزاری شینهوا چین در گزارشی نوشت: رئیس کل بانک مرکزی ایران گفته است که ایران نمی‌تواند به دلیل تحریم‌های «یکجانبه و غیرقانونی» آمریکا و رعایت مصالح ملی، به صندوق بین‌المللی پول (IMF) دسترسی به برخی از داده‌های طبقه‌بندی شده اقتصادی خود را فراهم کند.محمدرضا فرزین، این سخنان را در نشستی با کریستالینا جورجیوا - رئیس صندوق بین‌المللی پول در واشنگتن دی سی بیان کرد. طبق اعلام شینهوا، رئیس کل بانک مرکزی ایران، با اشاره به آغاز تعاملات ایران با سازمان‌های بین‌المللی از جمله منابع در دسترس ایران در صندوق بین‌المللی پول در قالب حق ویژه برداشت ۶.۷ میلیارد دلاری و فرآیند اثربخشی سیاست‌های پولی و مالی در نتیجه افزایش همکاری‌ها گفت: سیاست‌های پولی و مالی ایران، تورم این کشور را در سال جاری به کانال ۳۰ درصد کاهش خواهد داد. در همین حال، جورجیوا صندوق بین المللی پول هم گفت که این نشست نشانه ازسرگیری تعامل بین بانک مرکزی ایران با آژانس مالی سازمان ملل است.

نرخ سود تسهیلات نهضت ملی مسکن ۱۸ درصد می‌شود

معاون بنیاد مسکن انقلاب اسلامی از کاهش نرخ سود تسهیلات بانکی نهضت ملی مسکن به ۱۸ درصد، پس از تصویب در شورای عالی مسکن خبر داد.
به گزارش زمان به نقل ازایرنا، حمیدرضا سهرابی با بیان اینکه تا پیش از این نرخ سود تسهیلات نهضت ملی مسکن ۲۳ درصد بوده است، گفت: کاهش نرخ سود تسهیلات یکی از مواردی بود که در شورای عالی مسکن با حضور رئیس‌جمهور مطرح شد و مورد موافقت قرار گرفت. معاون بنیاد مسکن انقلاب اسلامی اضافه کرد: همچنین سقف وام ۵۵۰ میلیونی برای همه شهرهای کشور را شورای پول و اعتبار هم تصویب و بانک مرکزی به بانک‌های عامل ابلاغ کرده است. سهرابی ادامه داد: همچنین سود و پلکانی شدن در حال طی مراحل است که به‌محض اجرایی شدن این ابلاغ اطلاع‌رسانی خواهیم کرد.محمدرضا بذرپاش وزیر راه و شهرسازی پیش از این با اعلام کاهش نرخ سود تسهیلات نهضت ملی مسکن، گفته بود: یکی از مشکلات پروژه‌ها بازپرداخت اقساط از سوی متقاضیان است. باتوجه به اینکه درصد تسهیلات بالاست با رئیس‌جمهور در این خصوص صحبت شد که وی موافقت کرد در اولین جلسه شورای پول و اعتبار این موضوع بررسی شود.

کاهش ۱۰۰ تا ۳۰۰ میلیون تومانی قیمت خودرو

بررسی قیمت برخی خودروهای داخلی در بازار نشان می دهد، طی دو ماه گذشته بین ۱۰۰ تا ۳۰۰ میلیون تومان افت قیمت داشته اند.
به گزارش زمان به نقل ازتسنیم، سال گذشته قیمت خودرو با تنش های بسیاری همراه بود و کمتر خریداری می توانست از کارخانه یا بازار خودروی مورد نیاز خود را خریداری کند. از یک طرف خودروساز بر طبل افزایش قیمت ها می کوبید و ازطرف دیگر وزارت صمت از برنامه های خود برای مدیریت قیمت ها در بازار صحبت می کرد. بلاتکلیفی بازار در نهایت باعث شد تا طرح فروش خودرو توسط سامانه یکپارچه در اسفند ماه ۱۴۰۱ اجرایی شود و به نوعی بخشی از تقاضای بازار به سمت خرید خودرو از این سامانه رفت اما با آغاز سال ۱۴۰۲ پیش بینی کاهش قیمت ها در بازار محقق نشد و حتی با اعلام قیمت های جدید انواع خودروهای داخلی توسط دولت جرقه جدیدتری برای رشد قیمت ها در بازار خودرو زده شد. بر همین اساس طی فروردین ماه «دنا پلاس» در بازار ۷۹۵ میلیون تومان قیمت گذاری شد و رشدی ۱۰ میلیونی را تجربه کرد و «دنا پلاس توربو اتومات» هم با رشد ۶۳ میلیونی در بازار یک میلیارد و ۲۰ میلیون تومان قیمت خورد و در بازار وارد باشگاه یک میلیاردی‌ها شد. علاوه بر این «۲۰۷ پانارما اتومات» هم در بازار یک میلیارد و ۱۶۵ میلیون تومان قیمت گذاری شد. البته تا اواسط اردیبهشت ماه روند صعودی قیمت خودرو ادامه داشت و همین مساله سیاست گذار خودرویی را به فکر انداخت تا با اجرای مرحله دوم فروش خودرو در سامانه یکپارچه و جلوگیری از درج قیمت در پلتفرم های انتشار دهنده آگهی به نوعی مانع افزایش قیمت بازار خودرو شود. با این اقدامات مدتی است قیمت انواع خودروها در بازار در سراشیبی قرار دارد اما باید این نکته را مدنظر قرار داد که بلاتکلیفی قیمت محصولات مونتاژی، قوت گرفتن ورود کارکردهاو همچنین دور دوم فروش خودرو در سامانه یکپارچه از جمله دلایل افت قیمت همراه با رکود معاملات به شمار می آیند.

وزیر کار با تشریح اهداف اجرای مرحله جدید کالابرگ تاکید کرد:

مهار تورّم و ثبات بازار با اجرای فراگیر کالابرگ

وزیر کار گفت: ۲۰ درصد اعتبار اضافه کالابرگ برای سه دهک کم‌درآمد جامعه در صورت خرید اعتباری بیش از ۷۰ درصد مبلغ یارانه، به حسابشان واریز می‌شود.
به گزارش سرویس اقتصادی زمان، سید صولت مرتضوی در نشست ویدئوکنفرانس با مدیران‌کل ادارات تعاون، کار و رفاه اجتماعی سراسر کشور، با تشریح اهداف اجرای مرحله جدید طرح کالابرگ الکترونیک اظهار داشت: اجرای طرح ملّی کالابرگ الکترونیک مصوبه مجلس شورای اسلامی و در راستای سیاست‌های عدالت‌بخش نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران است. وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی افزود: از سال گذشته و با تکمیل سامانه شبکه ملّی اعتبار در وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی به صورت آزمایشی طرح کالابرگ الکترونیک آغاز و در اسفندماه ۱۴۰۱ نیز به صورت سراسری به مرحله اجرا درآمد. مرتضوی گفت: به دنبال تأکیدات ریاست محترم جمهوری و به منظور تأمین سبد تغذیه خانوارهای کم‌درآمد، تأمین منابع مالی افزایش ۲۰ درصدی اعتبار یارانه کالابرگ در دستور کار دولت قرار گرفت. وزیر رفاه اجتماعی با بیان این‌که اجرای سراسری و فراگیر طرح کالابرگ الکترونیکی به مهار تورّم و ثبات بازار کمک می‌کند، اظهار داشت: اجرای اثربخش این طرح نیازمند همراهی و هماهنگی گسترده در تمامی استان‌های کشور است. وی تأکید کرد: در مرحله نخست و به منظور حمایت از خانوارهای تحت پوشش سازمان بهزیستی و کمیته امداد امام خمینی (ره) افزایش ۲۰ درصدی اعتبار یارانه از ۱۳ خردادماه برای آنان اعمال می‌شود و می‌توانند به شرط استفاده بیش از ۷۰ درصدی از سبد ۱۱ قلم کالای طرح کالابرگ مشمول این افزایش شوند. مرتضوی گفت: دولت در ادامه برای کل خانوارهای دهک‌های اول تا سوم این افزایش را اعمال می‌کند و تلاش دارد برای سایر دهک‌ها نیز این طرح را عملیاتی کند. وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی در اطلاع‌رسانی مترمرکز و گسترده به مددجویان بهزیستی و کمیته امداد امام خمینی (ره) برای برخورداری از این طرح و افزایش اعتبار یارانه تأکید کرد و افزود: دولت برنامه‌ریزی گسترده‌ای برای تنظیم بازار، رشد تولید و مهار تورّم داشته و اجرای طرح کالابرگ در همین راستا است.
لازم به ذکر است، ۱۱ قلم مشمول طرح کالابرگ شامل شیر کم چرب بطری، پنیر UF ، تخم مرغ، روغن مایع، ماکارونی، برنج ایرانی، گوشت مرغ، گوشت منجمد گوساله، حبوبات، قند و شکر و ماست پرچرب می‌شود. مبلغ پرداخت یارانه برای دهک‌های اول تا سوم ۴۰۰ هزار تومان است که در مرحله جدید به یارانه خانوارهایی که این مبلغ را دریافت می‌کنند ۲۰ درصد معادل ۸۰ هزار تومان اضافه می‌شود و به شرط خرید ۷۰ درصد کالا در طرح، امکان استفاده از ۸۰ هزار تومان وجود دارد و ۶ فروشگاه زنجیره‌ای بزرگ شامل افق کوروش، رفاه، دیلی مارکت، جانبو، گندم و هفت در این طرح ملی مشارکت دارند. در شهرها و روستاهای کوچک نیز برخی فروشگاه‌های خُرد به بارکدخوان مجهز شده‌اند تا دسترسی مردم و امکان بهره‌مندی عمومی از کالابرگ الکترونیکی فراهم شود. استفاده از کالابرگ الکترونیکی اختیاری است و خانوارها می‌توانند یک ماه زودتر از واریز یارانه از اعتبار خود استفاده و از هر فروشگاه یا سوپرمارکتی، کالای مورد نظر خود را از لیست ۱۱ قلم کالای اساسی پیش گفته با هر عنوان و بر بندی انتخاب و خریداری کنند. همچنین خانوارها می‌توانند جهت مشاهده موجودی و بافیمانده اعتبار یارانه و لیست موجودی کالاها با تلفن همراه سرپرست خانوار کد دسترسی #۷۸۸*۳۸# و #۱۴۶۳*۵۰۰* را شماره‌گیری کرده یا به درگاه اینترنتی shoma.sfara.ir مراجعه کنند.

افزایش ظرفیت تولید یکی از برنامه‌های مهم وزارت صمت است

معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت درباره احیای واحدهای راکد گفت: طرح افزایش ظرفیت تولید یکی از برنامه‌های مهم وزارت صمت است.
به گزارش زمان به نقل ازمهر، علی رسولیان در آئین بهره برداری از فاز اول بزرگترین شهرک صنعتی شرق کشور در مشهد اظهار کرد: طرح افزایش ظرفیت تولید یکی از برنامه‌های مهم وزارت صمت است. طی سال گذشته بیش از ۱۷۵۰ واحد راکد تولیدی حوزه صنعت در کشور به چرخه تولید بازگشته است. برنامه ریزی شده تا در سال جاری با کمک بخش خصوصی و محوریت دادن بخش خصوصی یعنی با به هم رسانی بنگاه‌های تعطیل و فعال، ۲۰۰۰ واحد راکد دیگر به چرخه تولید بازگردد.
معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت ادامه داد: در سال گذشته ۲۷۰۰ واحد تولیدی که زیر ۵۰ درصد ظرفیت خود کار می‌کردند به بالای ۵۰ درصد رسیده‌اند.
امسال نیز در تلاشیم تا در این زمینه منابع مالی لازم را تأمین و بخش خصوصی را همراه کنیم. وی درباره گروه هدف فعال در شهرک صنعتی شماره ۵ گفت: در شهرک‌ها زون بندی واحدها از جمله واحدهای فلزی، شیمیایی، مواد غذایی و ... داریم. در این شهرک به واسطه فاصله مناسب از مشهد، تلفیقی از صنایع بزرگ و کوچک مستقر شده و در شهرک‌های نزدیک مشهد ماندن طوس، کلات و... بیشتر واحدهای کوچک کارگاهی و دانش بنیان مستقر خواهند شد. رسولیان افزود: تاکید مقام معظم رهبری بر موضوع تولید است زیرا ایجاد اشتغال و آسایش مردم از مسیر تولید بوده که از طریق بخش خصوصی توانمند میسر است.
سازمان صنایع کوچک نیز در این راستا زیر ساخت‌های لازم را فراهم خواهد کرد.
معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت با بیان اینکه طی سال گذشته بیش از ۱۷۵۰ واحد راکد تولیدی حوزه صنعت در کشور به چرخه تولید بازگشته است، گفت: برنامه ریزی شده تا در سال جاری با کمک بخش خصوصی ۲۰۰۰ واحد راکد دیگر به چرخه تولید بازگردد. وی اظهار کرد: نیازمند ایجاد شهرک‌های صنعتی برای استقرار صنایع در کشور هستیم که در کنار آن‌ها شهرک‌های مسکونی نیز ایجاد شود.

اعلام ایرادات برنامه هفتم توسعه توسط مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی؛

در برنامه هفتم توسعه، شرایط کشورعادی فرض شده است

رئیس مرکز پژوهش‌های اتاق ایران گفت: در برنامه هفتم توسعه، شرایط کشور عادی تلقی شده و تکلیف هیچ‌کدام از مشکلات ساختاری روشن نیست؛ در حالی که این سند بالادستی باید مبنای سایر اسناد کشور باشد.
به گزارش زمان به نقل ازمهر، محمد قاسمی، اظهار داشت: در برنامه هفتم توسعه شرایط کشور عادی لحاظ شده است؛ یعنی کشوری که تحریم نیست و مشکلات خاصی در حوزه اقتصاد به ویژه در بخش تولید ندارد. رئیس مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی ایران افزود: نکته دوم آنکه یک سندی در حال تصویب است برای نوشتن مجموعه‌ای از اسناد دیگر؛ یعنی اینکه در برنامه هفتم توسعه تکلیف هیچ موضوعی روشن نشده است. هر جا گفته شده مشکلی وجود دارد قرار است گروهی جمع شوند و اسنادی بنویسند که این اسناد در قالب سندهای راهبردی، پشتیبان و... و بعد از تدوین شروع به اجرا شوند و مشکل را رفع کند. وی ادامه داد: به این ترتیب شبیه برنامه‌های قبلی باید چند سال صرف نوشتن اسنادی کنیم که تازه به نقطه شروع اجرای برنامه هفتم توسعه برسیم.
قاسمی اظهار داشت: مساله مهم دیگر آنکه مجموعه‌ای از اصلاحات ساختاری پیش بینی شده است منتهی مشخص نیست که نتایج آنها چیست. آیا بررسی دقیقی در مورد آنها صورت گرفته است یا خیر؛ به عنوان نمونه در این برنامه پیشنهاد داده شده که وزارت امور اقتصادی و دارایی تبدیل به وزارت تأمین مالی و خزانه داری شود. سوال این است که آیا مجموع صدها وظیفه دیگری که فراتر از تأمین مالی و خزانه داری بر عهده وزارت امور اقتصادی و دارایی است، چیست؟! همچنین دولت در لایحه دیگری پیشنهاد داده که وزارت بازرگانی تشکیل شود که به نوعی وظیفه قیمت گذاری و کنترل قیمت دارد. وی تصریح کرد: اگر دولت واقعاً می‌خواست یک طرح و برنامه درستی داشته باشد شاید لازم بود حوزه بازرگانی داخلی و خارجی از وزارت صمت می‌گرفت و با گمرک و باقی نهادهای درگیر در این حوزه مانند سازمان توسعه تجارت، تبدیل به وزارت اقتصاد و بازرگانی می‌کرد و در کنار آن هم وزارت تأمین مالی و خزانه داری تشکیل می‌شود.
قاسمی تاکید کرد: بنابراین به نظر می‌رسد طرح و نقشه مشخصی برای این اصلاحات ساختاری وجود ندارد. رئیس مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی ایران گفت: یک تعریف قانونی از برنامه ۵ ساله در قانون برنامه و بودجه -۱۳۵۱- داریم که گفته شده دولت اهدافی را تعیین می‌کند و در ادامه نحوه تأمین منابع برای این اهداف را روشن و سپس چگونگی اجرای این اهداف را تعیین تکلیف می‌کند. وی افزود: در پیش‌نویس برنامه هفتم توسعه آن چارچوب قانون برنامه و بودجه را رعایت کرده و بیشتر از الگوی برنامه پنجم به بعد تبعیت کرده است. این برنامه‌ها تقریباً در یک زمینه یکسانی هستند. قاسمی تصریح کرد: این برنامه‌ها مجموعه‌ای از اصلاحات حقوقی و ساختاری که در حقیقت به دنبال تعیین یک مجموعه‌ای از محدودیت‌ها آن هم عمدتاً برای تنظیم بودجه‌های سنواتی هستند؛ یعنی با ایجاد کردن محدودیت‌هایی برای اینکه بتواند با پیشنهادهای دستگاه‌های اجرایی در مرحله تهیه بودجه مقابله کند و مجموعه‌ای از پیشنهادهای نمایندگان در مرحله تصویب بودجه را مدیریت کند. بنابراین چندان مبانی نظری روشنی روی اصلاحات ساختاری ذکر شده در برنامه هفتم توسعه حاکم نیست.

افزایش اجاره بها به دلیل هزینه های تولید مسکن است

دولت برای کنترل اجاره بها راهکارهای زیادی را در نظر گرفته است که هر کدام از این راهکارها بازار مسکن را بصورت کلی کنترل نکرده است.
به گزارش زمان به نقل ازمهر، از سوی دولت برای کنترل اجاره بها سامانه املاک، مصوبه سقف اجاره بها، افزایش وام ودیعه و... راهکارها اعلام شده بود که تاکنون هیچکدام از این راهکارها نتوانسته مقابل افزایش اجاره بها را بگیرد.
داوود بیگی نژاد نایب رئیس اول اتحادیه مشاوران املاک درخصوص سامانه املاک گفت: این سامانه و هر سامانه‌ی موازی دیگری طراحی شود اثرگذاری ندارد و کمبود واحدها را جبران نمی‌کند، در حال حاضر مشکل مستأجران مشاوران املاک نیست بلکه نبود خانه مستأجران را شاکی کرده است. وی در ادامه افزود: قیمت اجاره بها که از سوی صاحبخانه ها اعلام می‌شود هزینه‌های نگهداری و ارزش ملک و ... است (با توجه به اینکه از دی‌ماه پارسال هیچ‌گونه آمار رسمی از بخش املاک منتشر نشده اما احتمالاً متوسط قیمت هر متر واحد مسکونی در شهر تهران اکنون از ۶۰ میلیون تومان نیز عبور کرده است) را در بر می‌گیرد و بعد قیمت اعلام می‌کنند و لذا سامانه املاک نمی‌تواند قیمت‌ها را کنترل کند و بازار مسکن را نمی‌توان با آزمون و خطا پیش برد، بلکه به جای سامانه تأسیس کردن شرایط ساخت و ساز را فراهم کنند تا ساخت و ساز افزایش یابد و مطمئناً اجاره بها پس از آن و متأثر از افزایش تولید کاهش خواهد یافت.
وی در پاسخ به این سوال که چرا پس از نوسازی اجاره بها افزایش پیدا می‌کند توضیح داد: موضوع این است که بازسازی برای صاحبخانه گران تمام می‌شود، هزینه مصالح ساختمانی افزایش یافته است بنابراین برای صاحبخانه هزینه تمام شده افزایش یافته است. اما اگر مشوق‌هایی برای ساخت و سازها در نظر گرفته شود، ساخت و ساز افزایش پیدا کند می‌تواند بر قیمت‌ها تأثیر بگذارد در ابتدای ده نود که تولید مسکن رونق بیشتری پیدا کرد این تولید مسکن باعث کاهش قیمت اجاره بها نیز شده بود اما امروز به دلیل کمبود در تولید اجاره بها افزایش پیدا کرده است. داوود بیگی نژاد در ادامه از تأثیر وام ودیعه بر بازار اجاره بها نیز گفت: می‌بایست رصد کرد که آیا وام ودیعه مسکن سال‌های قبل تأثیر داشته است یا خیر، آیا این مبلغ در کل مناطق حداقل شهر تهران توانمندی مستأجر را افزایش داده است و یا به مالک انگیزه افزایش قیمت را می‌دهد.
نایب رئیس اتحادیه مشاوران املاک راهکار جلوگیری از افزایش اجاره بها را بیان کرد: اوایل سال اعلام کردیم که قیمت سازی ها در فضای مجازی کنترل شود اما کسی توجهی نکرد، در کوتاه مدت این کنترل فضای مجازی و اعلام ضریب اجاره بها باعث می‌شود که کنترل صورت گیرد در بلند مدت برای کنترل بازار مسکن می‌بایست عرضه و تقاضا را متناسب کنند اجاره داری حرفه‌ای را در دستور کار قرار دهند شرایط تولید مسکن تسهیل گردد، تا اجاره بها کنترل شود.

نگاه روز

نقش بلاک‌چین در تجارت بین‌الملل

مهران مهرعلیان

ویلیام مگنوسون در کتاب دموکراسی بلاک‌چین، بیان می‌کند که محبوبیت بلاک‌چین به معنای اثبات عمق دوگانه بی‌اعتمادی مردم آمریکا به دولت است.
ویلیام مگنوسون در کتاب دموکراسی بلاک‌چین، جریان نفس‌گیر دنیای بلاک‌چین و بیت‌کوین را از سرچشمه آن‌ها بیان می‌کند. او یک چهره مرموز به نام ساتوشی ناکاموتو و ارتباط مبهم آن با دارک وب و جرائم آنلاین به رشته تحریر درآورده است. مگنوسون بیان می‌کند که محبوبیت بلاک‌چین به معنای اثبات عمق دوگانه بی‌اعتمادی مردم آمریکا به دولت است. این کتاب باید توسط اشخاصی که علاقه دارند بفهمند که چگونه فناوری، دموکراسی ما را تغییر می‌دهد و اینکه چگونه دموکراسی در حال تغییر دادن فناوری است، خوانده شود. کریستوف بنترش، یک آلمانی ۳۴ ساله که در رشته فیزیک تحصیل کرده بود، در سال ۲۰۱۶، این پرسش در ذهنش شکل گرفت که اگر بیت‌کوین می‌تواند پول را متحول کند، چرا نتواند همین کار را برای تجارت انجام دهد؟ او به این فکر کرد که اگر امکان تمرکززدایی از ایجاد ارز وجود داشته باشد، قطعاً شرکت‌ها را نیز می‌توان غیرمتمرکز کرد. یک شرکت غیرمتمرکز می‌تواند به‌جای سپردن تصمیم‌گیری‌های شرکتی به دست مدیران و هیئت‌مدیره‌های ثروتمند، مستقیما توسط ذینفعان واقعی آن، یعنی سهامداران اداره شود. ایده او این بود که با «بلاک‌چین» می‌تواند بزرگترین تغییر را در چرخ دنده‌های سرمایه‌داری از زمان اختراع شرکت سهامی ایجاد کند و او به دنبال این بود که راهی برای برنامه‌ریزی قوانین حاکمیت شرکتی در بلاک‌چین بیابد و یک شرکت غیرمتمرکز ایجاد کند که برخلاف شرکت‌های واقعی که محدودیت‌های سخت برای اختیارات سهامداران قرار داده بودند، انعطاف‌پذیری کامل به میل سهامداران ایجاد کند. نرم‌افزار بیت‌کوین انعطاف لازم برای معرفی این نوع قوانین پیچیده را نداشت، اما برنامه دیگری مبتنی بر بلاک‌چین به نام اتریوم این کار را انجام داد. «اتریوم» توسط والدریکای ۱۹ ساله روسی و بوترین در سال ۲۰۱۳ ایجاد شده بود و به طور خاص امکان گنجاندن هر نوع برنامه اسکریپت روی بلاک‌چین را فراهم می‌کرد. بنترش که با اتریوم آشنا بود فهمید که می‌تواند با بهره بردن از ویژگی‌های قرارداد هوشمند آن، شرکتی ایجاد کند که مدیر اجرایی، هیئت مدیره و حتی هیچ کارمندی نداشته باشد. او با همین ایده اولین شرکت مجازی جهان را در مارس ۲۰۱۶ با اسم اختصاری DAO تاسیس کرد. او به سرعت مسیر سرمایه‌گذاری به واسطه خرید توکن توسط سرمایه‌گذاران را باز کرد و بیش از ۱۵۰ میلیون دلار سرمایه تنها ۲ ماه از پس از تاسیس آن وارد شرکت شد. طولی نکشید که این سازمان دیجیتالی غیرمتمرکز و بدون رهبر مورد توجه هکرها قرار گرفت و سه هفته بعد از رسیدن به این سرمایه، یک هکر توانست هر سه دقیقه یک بار اتر را با نرخ تقریبا ۴۰۰۰ دلار از شرکت بگیرد و اینگونه بود که در همان ساعات اولیه صبح ۱۷ ژوئن، پول DAO به سمت تابودی رفت. بنترینش بعدها توضیح داد: «اگر "T" بزرگ در خط ۶۶۶ یک "3" کوچک بود، این از هک جلوگیری می‌کرد.» اما این اتفاق یک لحظه بحرانی برای بلاک‌چین اتریوم بود. در اولین استفاده در مقیاس بزرگ از اتریوم سرقتی به ارزش ۵۵ میلیون دلار انجام شد که پس از انتشار خبر، ارزش ارز اتریوم ۳۳ درصد کاهش یافت. البته ویتالیک بوترین، خالق ارز اتریوم، اتهامات را متوجه هارد فورک کرد و پس از ایجاد امکان رای‌گیری از دارندگان اتریوم بر بستر یک وب‌سایت، در ۲۰ جولای، تنها سه روز پس از آن هک بزرگ، بلاک‌چین اتریوم را اصلاح کرد تا سرمایه‌گذاران DAO بتوانند پول خود را پس بگیرند و ماینرهای اتریوم استخراج را دوباره آغاز کردند. جالب این است که اطلاعات زیادی از آن هکر به دست نیامد و هنوز هم در دنیای واقعی شناسایی نشده است. هنگامی که «ساتوشی ناکاموتو» برای اولین بار برنامه خود را برای یک ارز مجازی غیرمتمرکز به نام بیت‌کوین، اعلام کرد، جهان در میان بدترین بحران مالی از زمان رکود بزرگ قرار داشت. بحران مالی در اوج خود بود. بیش از یک ماه قبل، بانک وال استریت اعلام ورشکستگی کرده بود. شرکت‌های مالی وام مسکن، توسط وزارت خزانه‌داری ایالات متحده به حالت تعلیق درآمده بودند. از طرف دیگر، ترس و اُشفتگی در بازارها وجود داشت و باعث می‌شد که مردم از سرمایه‌گذاری‌های جدید و پرخطر عقب‌نشینی کنند و قطعاً بیت‌کوین یک شرایط جدید سرمایه‌گذاری بود و این شرایط بر میزان سرمایه‌گذاری بی‌اثر نبود. از سوی دیگر این بحران ناشی از بازی آزادانه بانک‌های بزرگ با پول دیگران بود و دولت‌های ملی از منبع مالیات برای نجات بانک‌ها استفاده می‌کردند. در چنین شرایطی بیت‌کوین وعده داد که راهی برای خروج از این سیستم به مردم ارائه کند. برخی وارد بازی بیت‌کوین شدند و البته تجربیات خود را منتشر کردند و همین باعث شد که طولی نکشد تا مردم به بلاک‌چین و سیستم غیرمتمرکز اطمینان کنند و با این فکر که می‌توانند مقامات مرکزی را از سیستم دولت‌های زورگو یا شرکت‌های حریص حذف کنند، به سمت بیت‌کوین هجوم ببرند. واداشتن مردم به استفاده از بیت‌کوین در دنیای واقعی بسیار سخت‌تر از این بود که مردم را به دانلود نرم‌افزار رایگان بیت‌کوین یا استخراج ارز رایگان بیت‌کوین وادار کنند. چرا که واداشتن مردم به استفاده از بیت‌کوین برای تجارت کالاها و خدمات در دنیای فیزیکی چیزی کاملاً متفاوت بود. این به معنای متقاعد کردن مردم برای فدا کردن پول واقعی برای پول مجازی بود.
«هانیچ» یک برنامه‌نویس ساکن فلوریدا، که یکی از اولین استخراج‌کنندگان بیت‌کوین و صاحب انبوهی از بیت‌کوین‌ها بود، در ۱۸ می ۲۰۱۰ یک پیشنهاد عمومی نوشت که اگر برای او ۳ پیتزا بخرند، او در ازای آن ۱۰ هزار بیت‌کوین می‌پردازد. کسی از پیام او استقبال نکرد تا اینکه سه روز بعد دوباره در صفحات مجازی خود نوشت: پس هیچ کس نمی‌خواهد برای من پیتزا بخرد؟ آیا مقدار بیت‌کوینی که ارائه می‌کنم خیلی کم است؟ هیچ کس تا به حال از بیت‌کوین برای خرید چیزهای واقعی استفاده نکرده بود، بنابراین تعیین ارزش آن به صورت انتزاعی دشوار بود و هرکسی که مایل بود یک پیتزای واقعی بخرد و در ازای آن بیت‌کوین بگیرد، این خطر را می‌پذیرفت که بیت‌کوینی که دریافت می‌کند بی‌ارزش باشد. با وجود این، و پس از تحریک بیشتر از سوی آن برنامه‌نویس فلوریدایی، یک دانش آموز نوزده ساله انگلستانی به نام «جرکوس»، پیشنهاد خرید دو پیتزا برایی هانیچ از پایا جاتز را داد و سفارش را به صورت آنلاین و با کارت اعتباری خود پرداخت کرد و هانیچ با افتخار در فضای مجازی اعلام کرد که با موفقیت ۱۰ هزار بیت‌کوین را با پیتزا مبادله کرده است. او حتی عکسی از پیتزاها را برای دیدن همه پست کرد. این اولین تراکنش در دنیای واقعی بیت‌کوین بود و به عنوان گران‌ترین پیتزای تاریخ ثبت شد. میزان بیت‌کوین‌هایی که او برای این دو پیتزا پرداخت کرده بود تا اوت ۲۰۱۸ به قیمت ۷۰ میلیون دلار رسید. شیرین کاری هانیچ با خرید پیتزا در ازای پرداخت بیت‌کوین توجه مردم را جلب کرد؛ اما اتفاق‌های دیگری در تثبیت جایگاه بیت‌کوین در توجه عموم اثرگذار بود. یکی ایجاد صرافی‌های بیت‌کوین بود که در آن افراد می‌توانستند با استفاده از کارت‌های اعتباری و حساب‌های بانکی خود بیت‌کوین خریداری کنند و دیگری افتتاح فروشگاه‌های آنلاین بیت‌کوین بود. همانطور که سهولت در دستیابی به بیت‌کوین برای کاربران مهم بود، تبدیل کردن آسان بیت‌کوین نیز برای کاربران نیز اهمیت داشت.

Alborz.payam@gmail.com